

Timo Kopomaa
Marja Mesimäki
Aino Verkasalo
Giacomo Botta

Leppoisa Lähiö

Sosiaalitieteiden laitos

Ympäristöministeriön
Lähiöiden kehittämissuunnitelman 2008–2011
tutkimus- ja selvityshanke

<http://blogs.helsinki.fi/leppoisalahio>

Puolustettu lähiövyöhyke <i>Defended suburb district</i>	Retrolähiö <i>Retro-suburb</i>
Leppoistettu lähiökaupunginosa <i>Cosyified suburban neighbourhood</i>	Uusasumalähiö <i>New housing suburb</i>

Amatöörin urbaani elinympäristötaide

AINO VERKASALO

- Matalan kynnyksen taidetta asuinympäristössä, yhdessä ja ohjatusti tai omatoimisesti; taide luo kohtaamisen tiloja ja käytäntöjä
- Ympäristötaide, ITE-taide, kaupunkitaide, yhteisötaide
- Elävöittämistä, kaunistamista, piristämistä, ilahduttamista, oman tuntuiseksi tekemistä, tulkintaa, kannanottoa
- Keskustelevaa kaupunkikulttuuria, osallisuuden kokemusta
- Raikkaita löydöksiä: sissiviljely, neulegraffiti, elävä adventtikalenteri, ITE- taidepuistot, galleria kodissa, pyörän päällä tai digikamerassa
- Tilallista, toiminnallista ja mielikuvallista lähiökehittämistä

Leppoistettu lähiökaupunginosa:
Innostus lähiympäristöstä huolehtimiseen leviää naapurustoon. Oman kodin läheisyydessä on tarjolla mielekästä tekemistä. Vajaakäytössä olevia tiloja ja kierrätysmateriaaleja hyödynnetään taiteiluun.

Pyhät paikat ja tilat

GIACOMO BOTTA

- Minkä kansainväliset nuoret tunnistavat pyhäksi suomalaisessa lähiössä: koulu, kirkko, lähiluonto, mutta myös kaupalliset paikat
- Pyhä paikka: hiljainen, puhdas, rentouttava, rauhoittava, soma, kodikas; edellyttää kunnioittavaa käytöstä ja hiljentymistä
- Hiljentymisen sallivien tilojen vaaliminen
- Ympäristökasvatus: lähiluonnon pyhyden arvostaminen

Leppoistettu lähiökaupunginosa:
Tietoisuus kaupunginosien identiteettipisteistä vahvistaa yksilöiden kiinnostusta omaan asuinalueeseensa.

Nuorten työkyly

MARJA MESIMÄKI

- Malli nuorten kesätoista omassa taloyhtiössä
- Hyödyt nuorille: ensimmäinen työelämäkokemus, osallisuuden kokemus, uusi näkökulma omaan elinympäristöön ja asumiseen
- Hyödyt taloyhtiölle: työpanos talon hoidossa, nuoret mukaan huolehtimaan oman elinympäristön viihtyisyydestä, ympäristökasvatus, osallistaminen; ilkeiden vähentäminen
- Työnohjaus, taloyhtiön henki ja sitoutuminen tärkeitä edellytyksiä

Leppoistettu lähiökaupunginosa:
Lähiyhteisöt aktivoitetaan tukemaan yksilöllistä ja yhteisöllistä elämäntilannetta.

Leppoistamisen voimavaroja ja mahdollisuuksia

Väestönsuojat

TIMO KOPOMAA

- Suoja asukkaiden laajin yhteinen sisätila
- Suojien olemassaoloa ei tiedosteta, hiljaisesti läsnä
- Väestönsuojien tilapäiset käytöt: odottava, vakiintuva, rinnakkainen
- Talokohtaista yhteisyyttä, kyläytymistä tukemaan
- Talokohtaiset yhteistilat: Osallisuustila, Leppoistamo, Kulttuurihautomo, Säilö
- Suojien saavutettavuus: asumismuoto määrittää suojan tarvetta, eriarvoisuutta ihmisten suojaamisessa
- Lähiön loft?
Vai arkkitehtuurin rappio?
Varautuminen viesti ulospäin?
- Taustalla historian kokemukset, menneisyyden jatkumo

Leppoistettu lähiökaupunginosa:
Kerrostalojen yhteistiloille kehitetään uusia yhteisöllisyyttä ja asukastoimintaa tukevia käyttömuotoja.

Leppoistavat koulutilat

MARJA MESIMÄKI

- Lasten ja nuorten kasvuympäristöt ovat muutoksessa, käytöshäiriöt ja levottomuus lisääntyneet
- Miten koulutilat voisivat tukea yhtäältä hidastamista, hiljentymistä ja rauhoittumista, toisaalta yhteisöllisyyttä ja osallisuutta?
- Näkökulmina koululaisten viihtyminen, hyvinvointi ja arkijaksaminen sekä koulutilat alueensa voimavarana
- Leppoistamisen mahdollisuuksia ja elementtejä: ulkotiloissa viher- ja luonnonympäristö, omaksi kokeminen, monipuoliset toimintamahdollisuudet; sisällä kodikkuus, pehmeys, meluttomuus, rauhallisuus, esteettisyys, kasvillisuus, omat paikat, lepo ja rentous
- Viihtyisä koulu pihoineen koko alueen kiinnekohtana, identiteetin rakentajana, yhteisöllisyyden luojana ja lähiön vetovoimaisuuden veturina?

Leppoistettu lähiökaupunginosa:
Koulutilat tuottavat osaltaan alueellista hyvinvointia ja mahdollistavat omayhtymisen arkielämisen.